

I. Olvasáskészség 1.

Maximális pontszám: 20

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd annak alapján válaszoljon magyarul a kérdésekre!

Majsterka detektívok

Detektívky slávnej spisovateľky Agatha Christie mnohí milovníci tohto žánru dodnes považujú za neprekonané.

Budúca slávna spisovateľka podľa svojej matky nepotrebovala vzdelanie. Čítať sa naučila úplne sama, keď mala päť rokov a veľmi rýchlo prečítala všetky knihy, ktoré doma našla.

Rodičia pochopili, že ich dcéra je nadpriemerne inteligentná a dali ju do škôl. Prešla výučbou u súkromných učiteľov, v štátnych i vo francúzskych školách. Zaujímal ju najmä hudba, v šestnástich z vlastnej iniciatívy odišla študovať hru na klavíri a spev do Paríža. Bola vraj vynikajúca, no jej extrémna hanblivosť, ktorú zdedila po matke, jej napokon nedovolila talent naplno rozvinúť.

Jej matka zaháňala smútok za smrťou hlavy rodiny cestovaním. Agathe sa tiež zapáčilo spoznávanie nových miest a ľudí. Na začiatku prvej svetovej vojny sa 24-ročná Agatha zaľúbila do pilota Archibalda a na Vianoce 1914 sa vzali. Budúca spisovateľka pracovala ako zdravotná sestra v nemocnici. Staršia sestra Madge jej však neustále pripomínala jej veľký sen – napísať knihu. Tak sa do toho pustila. Prvotina čitateľov príliš nezaujala, recenzenti boli nemilosrdní. Neúspech ju nezlomil, v písaní pokračovala a napokon sa úspech dostavil. Čoskoro sa stala známou autorkou kriminálnych príbehov. Písanie jej dobre vynášalo, nemusela pracovať. To však ťažko niesol jej manžel, čoraz viac času trávil na golfe.

Zakrátko sa dozvedela, že lásku našiel v náručí inej ženy. Znášala to ťažko, po veľkej hádke ušla z domu. Hľadala ju polícia, fanúšikovia sa obávali, že neverný manžel ju zabil. Polícia ju objavila o tri týždne v malom hotelíku. Tvrdila, že zo šoku stratila pamäť. Vyšetřili ju psychiatri, špekulovali o rôznych diagnózach a nakoniec to uzavreli ako depresiu spôsobenú nervovým zrútením. V tom čase jej totiž navyše zomrela i matka.

Dva roky po rozvode sa na Blízkom východe zoznámila so svetoznáмым archeológom Maxom Mallowanom. Stal sa jej druhým životným partnerom. Často ho sprevádzala na výskumných cestách. Jeho práca a cestovanie boli inšpiratívne, napísala niekoľko kníh, ktoré sa odohrávajú v exotickej krajine. Mallowan bol od nej o štrnásť rokov mladší, ale aj napriek tomu ich manželstvo vydržalo štyridsať šesť rokov

Počas druhej svetovej vojny pomáhala ako dobrovoľná ošetrovateľka. Jej dcéra sa na začiatku vojny vydala za majora Hubbarda Pricharda, ktorý padol v bojoch vo Francúzsku. Stihla však otehotnieť, v roku 1943 porodila syna Mathewa a zo spisovateľky urobila babičku.

Už vo svojej prvej knihe vytvorila postavu svojrázneho detektíva Hercula Poirota. Nápad dať mu belgickú národnosť vznikol pri ošetrovaní belgických vojakov v nemocnici. Pridala mu zopár charakteristických znakov – navoskované čierne fúziky, poriadkumilovnosť, prenikavý pozorovací talent, mierne korpulentnú postavu a elegantný štýl obliekania. Čitatelia

si ho okamžite zamilovali, veď dokázal vyriešiť všetky prípady s bravúrnou dokonalosťou. Napísala o ňom viac ako tridsať románov, až kým jej nezačal liezť na nervy. Druhou známou postavou z jej pera je slečna Jane Marplová. Stará dievka s viktoriánskymi spôsobmi rieši zamotané prípady s neveriteľnou intuíciou. Predobrazom bola vraj Agathina stará matka.

Pod pseudonymom Mary Westmacott napísala šesť psychologických románov, niekoľko zväzkov poviedok, divadelné hry, básne, dokonca s náboženskou tematikou, literatúru faktu. Zaujímavé je, že Mary Westmacott nebola nikdy taká úspešná ako Agatha Christie.

Dožila sa veľkého úspechu a uznania. Bola nositeľkou Radu britského impéria a čestnou doktorkou literatúry, predsedníčkou Detektívneho klubu aj Kráľovskej literárnej spoločnosti. Na začiatku sedemdesiatych rokov sa u nej objavili bližšie nešpecifikované zdravotné problémy. Niektorí životopisci sa domnievajú, že trpela Alzheimerovou chorobou. Necítila sa dobre, a preto v roku 1976 prepísala autorské práva na väčšinu svojich diel na vnuka Mathewa Pricharda. Zomrela vo veku osemdesiatpäť rokov 12. januára 1976.

Podľa: <http://zivot.cas.sk/clanok/21412/majsterka-detektivok-agatha-christie-trpela-genialna-spisovatelka-alzheimerovou-chorobou>

1. Kitől és milyen idős korában tanult meg olvasni Agatha Christie? (2)
2. Milyen tanároknál és iskolákban taníttatták a szülei? (3)
3. Mit tanult Párizsban? (2)
4. Mi volt a férjeinek a neve és a foglalkozása? (2)
5. Milyen tevékenységet végzett az 1. és a 2. világháború alatt? (2)
6. Mi okozhatta az idegösszeomlását? (3)
7. Milyen fő jellemző tulajdonságai vannak Hercule Poirot-nak? (5)
8. Ki alapján mintázta meg Jane Marple-t? (1)

Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd egészítse ki értelemszerűen a megadott szavakkal / szókapcsolatokkal! A megfelelő szó /szókapcsolat betűjelét írja a táblázatba a példa (0) szerint! Egy kifejezés csak egyszer használható fel. Felhívjuk figyelmét, hogy a megadott kifejezések közül kettőre nincs szükség

Jarmoky na Slovensku majú príchut' minulých storočí

K jeseni neodmysliteľne patria jarmoky, _____ (0) _____ v mnohých slovenských mestách a obciach.

História najstarších jarmokov na Slovensku siaha do 13. storočia, kedy ich smeli usporadúvať iba výsadné mestá, ktoré _____ (1) _____ od vládnuceho panovníka. V kráľovských listinách boli uvedené presné dátumy, kedy mohli byť usporiadané. Bežné jarmoky boli vlastne trhy, na ktorých _____ (2) _____, čo potreboval k životu. Pulty stánkov sa prehýbali pod všemožným tovarom od kožených číziem, _____ (3) _____, až po periny, keramiku alebo sladké medovníkové srdcia. Hlavným cieľom bolo predat' _____ (4) _____ alebo pestovania poľnohospodárskych plodín. Obchodný ruch jarmokov vládol na uliciach slovenských stredovekých miest aj päťkrát do roka. Neskôr sa ich tradícia spojila _____ (5) _____, ktorý mal viacero funkcií. Okrem obchodovania sa ľud tešil na zábavu spojenú _____ (6) _____, pribudli i bábkové divadielka, súťaže a iné atrakcie. Tradíciou bolo kupovanie "jarmočného", keď mládenci svojim vyvoleným _____ (7) _____ či maľované tanieriky. Na veľké výročné jarmoky prichádzali poľnohospodári a remeselníci _____ (8) _____ a návštevníci si vybrali v stáňoch debnárov, drotárov, klobučníkov, hrnčiarov, košíkárov, súkenníkov či početných medovníkárov.

V súčasnosti sa slovenské jarmoky tešia rovnakej obľube a návštevnosti ako kedysi. Aj keď dnes je _____ (9) _____, historickú atmosféru navodzujú stánky s tradičnými výrobkami zo šúpolia, slamy či z dreva, alebo vystúpenia folklórnych súborov.

Jedným z najznámejších a najväčších jarmokov v celom Uhorsku bol chýrny Radvanský jarmok. Unikátny je i milým a dodnes zachovaným zvykom ťapnutia dievčat po zadku _____ (10) _____. Dlhú históriu má i Tradičný trnavský jarmok, tohto roku lákajúci na nefalšovanú atmosféru stredovekého života.

Podľa: <http://www.teraz.sk/slovensko/jarmoky-na-slovensku-historia/156260-clanok.html>

II. feladat

Íráskészség 1.

Maximális pontszám:20

Írja le gondolatait idegen nyelven az egyik témáról úgy, hogy **minden irányítási szempont**ra térjen ki!

(Az irányítási szempontok sorrendjét nem kell betartania.) Fontos, hogy **összefüggő szöveget** hozzon létre. Tartsa be a **levél formai előírásait** (dátum, megszólítás, üdvözlő formula, aláírás)!

Terjedelem: **17-22 sor**

Kérjük, hogy a feladat megoldása során – a titkos adatkezelés érdekében – ne használja saját adatait!

I.

*Szlovákiai közeli ismerőse arról számol be Önnek, hogy csalódott a barátaiban, s néhányukkal össze is vezett. **Válaszlevelében** ecsetelje, hogy mit jelent az Ön számára a barátság, s adjon számára tanácsokat. Levelében térjen ki az alábbi kérdésekre:*

1. Miért van szüksége az embernek barátokra?
2. Mi a különbség a barát és a haver között?
3. Hogyan jellemezné az Ön és legjobb barátja/barátnője közötti kapcsolatot?
4. Elképzelhető Ön szerint, hogy létezhet igazi őszinte barátság lány és fiú, nő és férfi között?
5. Mi okozhatja egy hosszan tartó baráti kapcsolat megszűnését?

Ön dönti el, hogy mely kérdéseket fejti ki részletesebben, és melyekre ad rövidebb választ. Fontos, hogy a fogalmazás egységes szöveget alkosson, ezért kérjük, hogy az egyes gondolatkörök közötti átmenetet biztosítsa. Ügyeljen arra, hogy ne lépje túl az előírt terjedelmet!

Vagy:

II.

*Nagyvárosban élő, szlovákiai barátja arról számol be Önnek, hogy el akarja adni a lakását, s családi házat szeretne vásárolni. A városban megtekintett családi házak viszont megfizethetetlenek számára. **Ön válaszlevelében** adjon számára ötleteket a probléma megoldása érdekében. Levelében térjen ki az alábbi témákra:*

1. Intse türelemre s megfontolt döntésre a barátját.
2. Figyelmeztesse a magas törlesztőrészlet veszélyeire.
3. Vesse fel egy vidéki ház megvásárlásának vagy építésének a lehetőségét.
4. Ecsetelje a vidéki élet előnyeit.
5. Figyelmeztesse a családi házzal járó sok teendőre.

Ön dönti el, hogy mely kérdéseket fejti ki részletesebben, és melyekre ad rövidebb választ. Fontos, hogy a fogalmazás egységes szöveget alkosson, ezért kérjük, hogy az egyes gondolatkörök közötti átmenetet biztosítsa. Ügyeljen arra, hogy ne lépje túl az előírt terjedelmet!

Íráskészség 2

Maximális pontszám: 10

Terjedelem: 12-15 sor

Olvassa el az alábbi állítást, majd egy szlovák nyelvű blogbejegyzésben fejtse ki véleményét az állításról.

Podľa odborníkov je prijatie filozofie celoživotného vzdelávania jednou zo základných podmienok budovania úspešnej kariéry. Vyznať sa v množstve informácií a ponúk a vybrať si vzdelávaciu aktivitu skutočne "šitú na mieru" je mimoriadne dôležité pre každého.

Podľa: <http://www.sme.sk/c/2230533/vzdelavanie-je-dolezite-pre-karieru.html>

III. Közvetítés 1.

Maximális pontszám: 15

*Felkéri önt, hogy egy szlovákiai utazási iroda számára írjon egy rövid, érdekes cikket a békéscsabai kolbászfesztiválról. Készítsen **rövid összefoglalót szlovák nyelven** – a megadott szempontok alapján – **8-10 sorban** úgy, hogy **összefüggő szöveget** hozzon létre!*

Mert minden csabainak benne a szíve!

Békéscsabán az első kolbászfesztivált 1997 októberében tartották, ezt követően alakult meg a mindmáig működő Csabai Kolbászklub. A szervezet első elnökének, Uhrin Zoltánnak, akinek az emléket többek között a róla elnevezett Uhrin Zoltán Klubház is őrzi, az volt az álma, hogy az összes szomszédos országba elviszi a csabai kolbász hírért. Ez olyannyira teljesült, hogy a fesztiválon az elmúlt húsz évben a világ minden részéről, még Ausztráliából is érkeztek a híres kolbásztöltő-versenyre, amelyen idén rekordszámú, 750 csapat indult.

Miközben az első fesztiválon még voltak, akik a Zsiguli hátuljából árulták a kolbászt a látogatóknak, mára már 50-60 családi kisvállalkozás abból él a városban, hogy kolbászt készítenek, és többek között Csehországba és Szlovákiába is szállítanak a termékekből.

A kolbász kifejezetten egészséges élelmiszer, ugyanis semmilyen mesterséges adalékot nem tartalmazhat. Kizárólag friss disznóhús, fűszerpaprika, só, köménymag és fokhagyma lehet benne.

A szigorúan betartandó alaptulajdonságok mellett sem egyformák a kolbászok, és pont ettől csabai a csabai. A füstölés és a szárítás folyamata is befolyásolja az ízt és a minőséget is. Meg persze a töltelékben lennie kell mindenféle húsnak a disznóból, hogy ne legyen se túl zsíros, se túl száraz.

A disznóvágás és kolbászkészítés családi ünnep a mai napig. Korábban a családok egész évi élelmiszerüket állították elő egy-egy ilyen alkalommal, főleg, ha nem csak egy disznót vágtak.

Nem véletlenül íródott a fesztiválhoz és a klubhoz kötődő kolbászdal sora sem: *A Csabai Kolbásznak híres a neve, mert minden Csabainak benne a szíve!*

Podľa: <http://www.origo.hu/tafelspanic/20161021-iden-rendezik-a-husadik-csabai-kolbaszfesztival.html>

- 1. A Békéscsabai Kolbászfesztivál hagyományai és a Csabai Kolbászklub**
- 2. A kolbász mint egészséges élelmiszer, a kolbász íze és minősége**
- 3. A kolbász jelentősége a békéscsabaiak számára**

Fordítsa le az alábbi szöveget magyarra!

Zdravotní klauni

Združenie Červený nos Clowndoctors väčšina ľudí pozná z detských nemocníc. Klauni, ktorí dokážu rozosmiať deti, sa vybrali aj do domovov pre seniorov.

Keď prichádzame do Domova seniorov Jeseň života v bratislavskej Dúbravke, na chodbách je ticho a dvere sú pozatvárané. Klauni Eva Okoličániová a Boris Bačík sa už chystajú v klubovni na návštevu izieb.

Zdravotní klauni chodia v domovoch seniorov aj za ľuďmi s Alzheimerovou chorobou. „Na návštevách u nich volíme jednoduchšie vyjadrovanie, viac pracujeme s hudbou. Každý človek je podľa mňa rád, keď si môže zaspievať pesničku, ktorú pozná. Spievajú s nami, a niektorí dokonca aj dlhšie ako my, lebo poznajú viac strof,“ smeje sa Evka.

Psychologička Judita Uličná, ktorá v Domove Jeseň života pôsobí, vníma prácu klaunov ako niečo špecifické. „My robíme pravidelne kultúrne programy, ale ich návštevy sú výnimočné. Obyvatelia nášho domova sa tešia na klaunov, reagujú na nich, mnohí ich už čakajú. Niektorí nedočkavo vychádzajú z izieb, keď počujú ich hudbu. Počas veľkých klauniád, ktoré tu zdravotní klauni robia dvakrát do roka, chcú už mať všetci naši obyvatelia miesta v prvých radoch.

Podľa: <http://zivot.cas.sk/clanok/34236/smiech-nema-vek>